

ДЕРЖАВНА КОМІСІЯ З РЕГУЛЮВАННЯ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

24.12.2010

м. Київ

№ 997

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
13 січня 2011 р. за № 47/18785

Про затвердження Порядку застосування підпунктів 165.1.27 та 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України щодо страхових виплат, страхових відшкодувань, викупних сум та пенсійних виплат, отримуваних платником податку за договорами страхування, недержавного пенсійного забезпечення, пенсійного вкладу та довірчого управління

Із змінами і доповненнями, внесеними
розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України
від 9 червня 2011 року № 350

Відповідно до [підпункту 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України](#) Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Затвердити Порядок застосування [підпунктів 165.1.27 та 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України](#) щодо страхових виплат, страхових відшкодувань, викупних сум та пенсійних виплат, отримуваних платником податку за договорами страхування, недержавного пенсійного забезпечення, пенсійного вкладу та довірчого управління, що додається.
2. Визнати таким, що втратило чинність, [розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 18.11.2003 № 126 "Про затвердження Порядку застосування підпунктів 4.3.32 та 4.3.33 пункту 4.3 статті 4 Закону України "Про податок з доходів фізичних осіб"](#) щодо страхових виплат, страхових відшкодувань, викупних сум та пенсійних виплат, отримуваних платником податку за договорами страхування, недержавного пенсійного забезпечення та пенсійного вкладу", зареєстроване в Міністерстві юстиції України 08.01.2004 за № 1/8600.

3. Департаменту стандартів регулювання та нагляду за фінансовими установами разом з департаментом юридичного забезпечення забезпечити подання цього розпорядження до Міністерства юстиції України для державної реєстрації.
4. Відділу зв'язків з державними органами, громадськістю та протоколу департаменту організаційно-аналітичного, документального та кадрового забезпечення забезпечити розміщення цього розпорядження на офіційному сайті Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України в мережі Інтернет після його державної реєстрації.
5. Це розпорядження набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
6. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника Голови відповідно до розподілу обов'язків.

Голова Комісії

В. Волга

ПОГОДЖЕНО:

**Перший заступник Голови -
Голова ліквідаційної комісії
Державного комітету України
з питань регуляторної
політики та підприємництва**

Г. М. Яцишина

**Голова Державної
податкової
адміністрації України**

О. Папаїка

**Перший заступник
Міністра економіки України**

А. А. Максюта

Міністр фінансів України

Ф. Ярошенко

Протокол засідання Комісії
від 24 грудня 2010 р. N 591

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження Державної комісії з
регулювання ринків фінансових послуг
України
24.12.2010 N 997

Порядок
застосування підпунктів 165.1.27 та 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 розділу
IV Податкового кодексу України щодо страхових виплат, страхових
відшкодувань, викупних сум та пенсійних виплат, отримуваних платником
податку за договорами страхування, недержавного пенсійного
забезпечення, пенсійного вкладу та довірчого управління

I. Загальні положення

1. Цей Порядок розроблено на підставі підпункту 165.1.28 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України (далі - Кодекс).

2. Дія цього Порядку поширюється на:

фізичних осіб, якими отримуються суми страхових виплат, страхових відшкодувань, викупні суми або їх частини за договорами страхування, пенсійні виплати з системи недержавного пенсійного забезпечення та за договорами пенсійного вкладу, пенсійні та цільові виплати за договорами довірчого управління (далі - платник податку);

фінансові установи (страховиків-резидентів, адміністраторів недержавних пенсійних фондів, уповноважений банк), які при виплаті (нарахуванні) платнику податку сум страхових виплат, страхових відшкодувань, викупних сум або їх частин за договорами страхування, сум пенсійних виплат із системи недержавного пенсійного забезпечення та за договорами пенсійного вкладу, пенсійних та цільових виплат за договорами довірчого управління є податковими агентами відповідно до Кодексу (далі - податковий агент).

3. Терміни в цьому Порядку використовуються у значеннях, визначених Кодексом.

II. Умови, за яких сума страхової виплати, страхового відшкодування або викупної суми, отримана платником податку від страховика-резидента за договором страхування, іншим, ніж довгострокове страхування життя (у тому числі страхування довічних пенсій) та недержавне пенсійне забезпечення, визначена підпунктом 165.1.27 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Кодексу, не включається до складу загального місячного або річного оподаткованого доходу платника податку

1. При страхуванні життя або здоров'я платника податку:

1.1. Сума страхової виплати не включається до складу загального місячного або річного оподаткованого доходу платника податку у разі виконання таких умов:

а) дожиття застрахованою особою до дати чи події, передбаченої договором страхування життя, чи досягнення віку, передбаченого таким договором;

б) викупна сума не включається до складу загального місячного або річного оподаткованого доходу платника податку в частині, що не перевищує суму внесених страхових платежів за договором страхування життя, іншого, ніж довгострокове страхування життя;

в) у разі страхового випадку факт заподіяння шкоди застрахованій особі підтверджено належним чином. Якщо застрахована особа помирає, сума страхової виплати, яка належить вигодонабувачам або спадкоємцям, оподатковується за правилами та ставками, встановленими для оподаткування спадщини (вигодонабувач прирівнюється до спадкоємця).

Для цілей підпункту "в" цього підпункту страхувальник - фінансова установа є податковим агентом вигодонабувача (спадкоємця) і зобов'язана виконати усі функції податкового агента, визначені [Кодексом](#), зокрема щодо утримання (перерахування) податку за такими ставками:

за ставкою податку, визначеною [підпунктом 174.2.1 пункту 174.2 статті 174 розділу IV Кодексу](#), у разі якщо вигодонабувач (спадкоємець) є членом сім'ї померлої застрахованої особи (спадкодавця) першого ступеня споріднення;

за ставкою, визначеною [пунктом 167.2 статті 167 розділу IV Кодексу](#), у разі якщо вигодонабувач (спадкоємець) не є членом сім'ї померлої застрахованої особи (спадкодавця) першого ступеня споріднення;

за ставками, визначеними в [пункті 167.1 статті 167 розділу IV Кодексу](#), у разі якщо померла застрахована особа (спадкодавець) є нерезидентом або вигодонабувач (спадкоємець) є фізичною особою - нерезидентом, яка отримує належну йому страхову виплату у зв'язку із смертю застрахованої особи - резидента.

1.2. Для належного підтвердження факту нанесення шкоди застрахованій особі залежно від характеру страхового випадку податковим агентом приймаються такі документи:

(абзац перший підпункту 1.2 пункту 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 09.06.2011 р. N 350)

копія листка непрацездатності або відповідна довідка, завірена в установленому законодавством порядку;

копія довідки медико-соціальної експертної комісії про встановлення інвалідності;

рахунки підприємств, установ, організацій або інших суб'єктів господарювання, які в установленому законодавством порядку мають право на надання медичних послуг і надавали медичні послуги у зв'язку з виникненням страхового випадку;

розрахункові документи (квитанції, фіскальні чеки, прибуткові касові ордери) щодо оплати платником податку товарів, робіт, послуг, які передбачені умовами договору страхування та/або необхідність придбання (отримання) яких згідно з умовами договору страхування підтверджена відповідними документами (направленнями, рецептами, випискою з призначеннями лікаря з історії хвороби або амбулаторної картки) підприємств, установ, організацій або інших суб'єктів господарювання, які в установленому законодавством порядку мають право на надання медичних послуг.

1.3. При страхуванні життя або здоров'я платника податку факт нанесення шкоди застрахованій особі в результаті нещасного випадку підтверджується також копією акта про нещасний випадок, який складається у встановленому порядку, а в разі його відсутності - документами лікувально-профілактичного закладу з підтвердженням факту отримання травми.

(підпункт 1.3 пункту 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 09.06.2011 р. N 350)

1.4. У разі якщо факт нанесення шкоди застрахованій особі документально не підтверджений згідно з положеннями підпунктів 1.2 та 1.3 пункту 1 цього розділу, податковий агент утримує та сплачує (перераховує) до бюджету податок із суми страхової виплати за ставкою, визначеною у [пункті 167.1 статті 167 розділу IV Кодексу](#).

(підпункт 1.4 пункту 1 розділу II із змінами, внесеними згідно з розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 09.06.2011 р. N 350)

2. При страхуванні майна платника податку:

2.1. Під час страхування майна сума страхового відшкодування не може перевищувати вартість застрахованого майна, визначену за звичайними цінами на дату укладення страхового договору, збільшену на суму сплачених страхових платежів (страхових внесків, страхових премій).

При цьому звичайна ціна застрахованого майна визначається в порядку, встановленому законом.

2.2. У разі якщо сума страхового відшкодування перевищує вартість застрахованого майна, визначену за звичайними цінами на дату укладення договору страхування, збільшену на суму сплачених страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), податковий агент від суми такого перевищення утримує та сплачує (перераховує) до бюджету податок за ставкою, визначеною у [пункті 167.1 статті 167 розділу IV Кодексу](#).

2.3. Про суму здійснених виплат страхового відшкодування податкові агенти повідомляють органи державної податкової служби у складі податкової звітності за черговий податковий період.

3. При страхуванні цивільної відповідальності платника податку:

3.1. При страхуванні цивільної відповідальності платника податку сума страхового відшкодування, яка не включається до загального місячного або річного оподаткованого доходу платника податку, не може перевищувати розмір шкоди, фактично завданої вигодонабувачу (бенефіціару), яка визначається за звичайними цінами на дату такої страхової виплати.

3.2. У разі якщо сума страхового відшкодування перевищує зазначений розмір шкоди, податковий агент від суми такого перевищення утримує та сплачує (перераховує) до бюджету податок за ставкою, визначеною у [пункті 167.1 статті 167 розділу IV Кодексу](#).

III. Умови, за яких сума страхової виплати, страхового відшкодування, викупна сума або їх частина чи пенсійна виплата, отримана платником податку за договором довгострокового страхування життя, у тому числі страхування довічних пенсій, сума пенсійної виплати із системи недержавного пенсійного забезпечення, сума виплати за договором пенсійного вкладу, договором довірчого управління, укладеним з учасником фонду банківського управління, визначених [підпунктом 170.8.3 пункту 170.8 статті 170 розділу IV Кодексу](#), не оподатковуються під час їх нарахування (виплати) податковим агентом

1. Відповідно до норм [підпункту "а" підпункту 170.8.3 пункту 170.8 статті 170 розділу IV Кодексу](#) сума регулярних та послідовних виплат (ануїтетів) за договором довгострокового страхування життя або пенсійних виплат за договором пенсійного вкладу, пенсійних та цільових виплат учасника фонду банківського управління, пенсійних виплат на визначений строк, одноразових пенсійних виплат або довічних пенсій, нарахованих платнику податку - резиденту, який не досяг повноліття, або має вік не менше ніж 70 років, не оподатковуються при їх нарахуванні (виплаті) податковим агентом.

1.1. Цільові виплати учасника фонду банківського управління, нараховані (виплачені) платнику податку - резиденту, який не досяг повноліття, не оподатковуються, якщо вони здійснюються відповідно до [Закону України "Про проведення експерименту у житловому будівництві на базі холдингової компанії "Київміськбуд"](#) та у разі виконання таких умов:

а) учасники дитячого фонду банківського управління досягли віку 14 років;

б) цільові виплати учасникам дитячого фонду банківського управління сплачуються уповноваженим банком за рахунок коштів учасників дитячого фонду банківського управління на підставі договорів про цільові виплати виключно на оплату навчання;

в) цільові виплати є одноразовими або періодичними та здійснюються шляхом безготівкового перерахування.

1.2. Факт досягнення платником податку - резидентом віку 70 років підтверджується шляхом пред'явлення податковому агенту (страховику-резиденту, адміністратору недержавного пенсійного фонду або уповноваженому банку) паспорта такого платника податку або документа, що його замінює.

2. Відповідно до [підпункту 170.8.3 пункту 170.8 статті 170 розділу IV Кодексу](#) не оподатковуються під час їх нарахування (виплати) податковим агентом сума страхової виплати за договором довгострокового страхування життя, якщо внаслідок страхового випадку застрахована особа отримала інвалідність I групи ([підпункт "б" цього підпункту](#)), а також сума виплати за договором пенсійного вкладу, виплати з рахунка учасника фонду банківського управління, виплати пенсії на визначений строк, довічної пенсії або одноразової виплати, якщо вкладник, учасник недержавного пенсійного фонду чи застрахована особа отримала інвалідність I групи ([підпункт "в" цього підпункту](#)).

Для підтвердження факту отримання платником податку (застрахованою особою, вкладником, учасником недержавного пенсійного фонду, учасником фонду банківського управління) інвалідності I групи податковому агенту (страховику-резиденту, адміністратору недержавного пенсійного фонду або уповноваженому банку)

пред'являється довідка медико-соціальної експертної комісії про встановлення такому платнику податку інвалідності I групи.

3. Відповідно до підпункту "г" підпункту 170.8.3 пункту 170.8 статті 170 розділу IV Кодексу не оподатковується під час її нарахування (виплати) податковим агентом сума одноразової пенсійної виплати учаснику недержавного пенсійного фонду або Накопичувального фонду за рахунок коштів Накопичувального фонду.

**Директор департаменту стандартів
регулювання та нагляду
за фінансовими установами**

Н. М. Жила